

Наставна јединица	Иво Андрић „Проклета авлија“
Циљ часа	Структурно-композициона анализа романа „Проклета авлија“ Уочавање уметничког простора и света „Проклете авлије“ Тумачење универзалног смисла и значења „Проклете авлије“
Образовни исходи	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик тумачи дубља значења романа, уз помоћ наставника. • Ученик локализује роман у Андрићевом опусу. • Ученик уочава композицију романа. • Ученик разуме појам прстенасте структуре романа и спреман је да је докаже на примерима из романа. • Ученик разуме симболику и значај оквирне приче у роману. • Ученик разуме улогу безименог приповедача, али и препознаје друге приповедачке гласове који се јављају у роману. • Ученик тумачи ликове и разуме њихову мотивацију. • Ученик разуме функцију приче о дав брата у роману. • Ученик разуме симболику тамнице у овом делу. • Ученик открива вечно у причи о пролазности. • Ученик разуме основну идеју и смисао романа.

Материјал за ученике:

Роман Проклета авлија можете пронаћи на следећем линку:

<https://tszoricaivanovic.files.wordpress.com/2013/09/ivo-andric-prokleta-avlija.pdf>

Задатак: прочитати роман

Након прочитаног романа интерпретацију и тумачење ћете наћи на следећим линковима:

<https://predavanja.com/pod/srp/4/lek/LekSrpski4-2-34.html>

<https://predavanja.com/pod/srp/4/lek/LekSrpski4-2-35.html>

<https://predavanja.com/pod/srp/4/lek/LekSrpski4-2-36.html>

Потребна је регистрација која је бесплатна.

Какве је утиске на тебе оставио опис зимског пејзажа?

Какво је његово значење?

Поткрепите своје ставове мислима из самог текста „Проклете авлије“.

Овај део завршава се реченицом „Најбоље је ипак пустити човека да прича слободно.“

Који је смисао ове реченице?

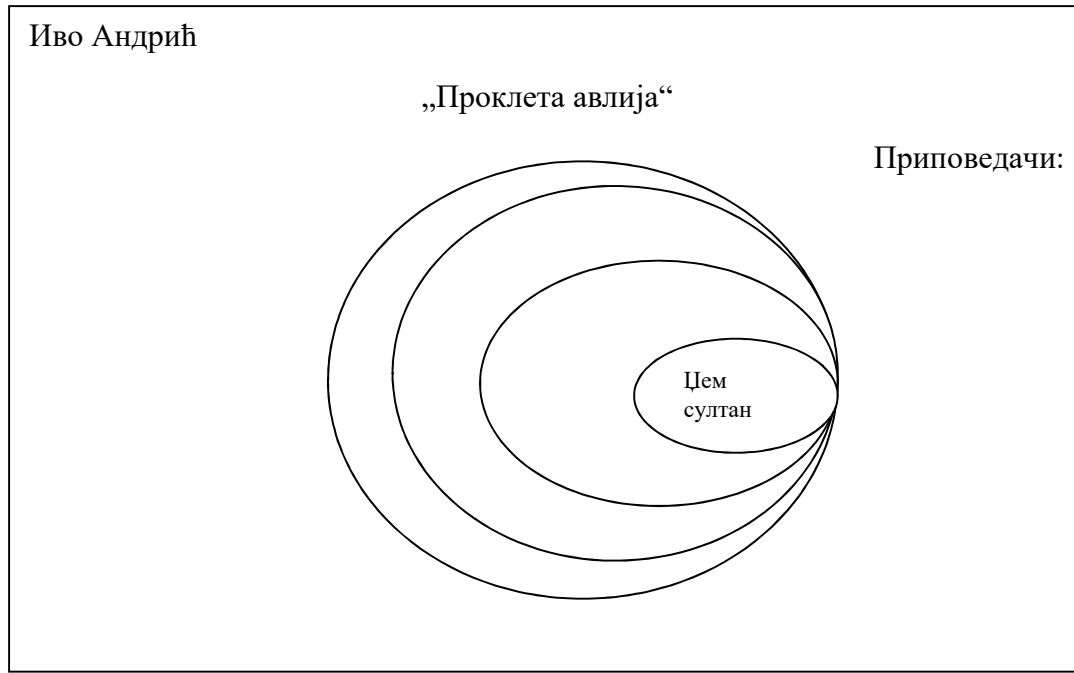
Какве ова мисао има везе са Андрићевом поетиком приповедања и односом према причи?

Размислите о врстама „приповедача“. Колико су приче ликова истините?

Шта симболизују ови приповедачи?

Роман „Проклета авлија“ карактеристичан је и по својој композицији. Компонован је наративним поступком „приче у причи“. Постоји више приповедача који један од другог преузимају казивање „штафетном техником“ усменог народног стваралаштва. Таква врста композиције назива се „прстенаста структура“. Пошто у роману има више наратора, поставља се питање на који начин се све приче уклапају у једну јединствену целину, али сам поступак „упредања приче“ успешно реализује и овакву идеју.

У оквиру прстенасте структуре можемо издвојити неколико приповедача.

Издвојите приповедаче и упишите их у одговору.

Како изгледа Авлија у Фра Петровом сећању и схватању?

Каква слика Проклете авлије ће остати у вашем сећању?

Размислите о томе ко је све у авлији, каква је то институција и какве промене она доживљава у различитим државним и друштвеним системима?

Како се осећају затвореници и како она мења њихове личности?

Шта се у Проклетој авлији дешава са онима који слободно мисле?

Сетите се описа Латифаге у тексту дела. Размислите о његовом гротескном лику. Он је представник власти, управник затвора. Какви су његови ставови о правди и кривици?

Какву кривицу носе заточеници Авлије? Проклета авлија је прича о тоталитарним системима власти. Говори о владавини мрака и неслободи појединца.

Која је разлика између Бајазита и Џем- султана?

Који је од њих предодређен својим карактером да влада?

Зашто владар не може бити расплнута свест, осећајна и наглашено сензибилна природа?

Главни јунак овог романа јесте грађен по архетипском моделу, он представља наслеђени, свеопшти оквир људског искуства. Урођени образац мишљења који имамо у представи о Ђамилу, дубински прожима цело дело. Он одлази, концентричним круговима приче, до самог Џем –султана, и причу о подељености човека и света подиже на ниво идеје.

Ђамил је подељен на два света самим својим рођењем: син Гркиње и Турчина, вечито располовљен, доживотни изгнаник из своје средине, постаје предмет туђих игара и интереса.

Као и његов духовни брат, вековима старији од њега, Џем султан.

Ово је Андрићев „духовни тестамент“ према професору Јовану Деретићу.

Све је у „Проклетој авлији“ означено помоћу концентричних кругова, па и њена симболика.

Како примећује Драган М. Јеремић, до њеног смисла долази се постепено. Први слој чини реалистична прича о томе шта је један човек, Фра Петар, доживео у стамболском затвору. Други план је друштвено-историјски и говори о људима који чине Авлију, о Карађозу као симболу тоталитарне власти и о судбинама лопова, сецикеса и превараната који се у овој тамници налазе.

Други слој недвосмислено је повезан са трећим, који говори о метафизичком свету Авлије. Она прераста своју физичку појавност и постаје симбол живота уопште и његове пројекције као сталне несигурности и неизвесности.

Молим вас прочитајте роман. Времена је довољно. Учините и себи и мени.

Одговоре достави на: Milena.Djuric.ETS@gmail.com до 3.4.2020.